

PATVIRTINTA

Kretingos rajono Kurmaičių pradinės mokyklos
direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-48

**PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS MOKINIŲ UGDYMO(SI)
PASIEKIMŲ IR INDIVIDUALIOS PAŽANGOS VERTINIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Priešmokyklinio amžiaus mokinių ugdymo(si) pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato bendruosius reikalavimus priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų vertinimui Kretingos rajono Kurmaičių pradinėje mokykloje (toliau – Mokykla).

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, patvirtinta 2022 m. rugpjūčio 24 d. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr.V-1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2016 m. liepos 22 d. įsakymo Nr.V-674 redakcija) ir šio aprašo pakeitimais (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-2303 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr.V-1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. V-845 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr.V-1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“).

3. Aprašas skirtas priešmokyklinio ugdymo mokytojams, švietimo pagalbos specialistams, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems ugdytojams, dirbantiems su priešmokyklinio amžiaus vaikais.

4. Apraše vartojamos šios sąvokos:

4.1. Vertinimas – svarbi ugdymo proceso dalis, leidžianti vaikui teikti savalaikę veiksmingą pagalbą, tikslingai skatinanti vaiko raidą, padedanti efektyviai modeliuoti kasdienę ugdymo(si) praktiką, visais ugdymo(si) etapais.

4.2. Įvertinimas – priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) rezultatas, konkretus sprendimas apie vaiko pasiekimus ir padarytą pažangą.

4.3. Įsivertinimas (refleksija) – paties ugdytinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

4.4. Pasiekimų aprašas – tai gairės ugdytojams, kuriose pateikiama vaiko ugdymo(si) procese įgyjamos vertybinės nuostatos, asmens savybės, kompetencijų ugdymosi pasiekimai, iliustruojantys ugdymo pažangą pasiekimų lygių požymiais pagal pasiekimų sritis.

4.5. Vaikų ugdymosi pasiekimai – tai ugdymosi procese įgyti vaikų gebėjimai, žinios ir supratimas, nuostatos, apie kuriuos sprendžiame iš vaikų veiklos ir jos rezultatų.

4.6. Pasiekimų lygis – tai vaiko pažangą rodantys žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčiai per vienerius metus, atitinkantys vaiko raidos dėsningumus kokybiško ugdymo sąlygomis.

4.7. Pasiekimų aplankas – tai iš anksto suplanuotas ir tam tikru būdu sudarytas vaiko pasiekimus iliustruojančių darbų rinkinys, padedantis susidaryti vaizdą apie tai, ką vaikas moka ir geba, kaip auga ir tobulėja.

4.8. Vaiko ugdymosi pasiekimų sritis – tai vaiko ugdymuisi svarbi sritis, kurioje išskirta vertybinė nuostata ir esminis gebėjimas.

4.9. Pasiekti gebėjimai – vaiko gebėjimai, atitinkantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus.

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAS, PASKIRTIS, NUOSTATOS

5. Vertinimo tikslas - paremti vaiko ugdymą(si) teikiant grįžtamojo pobūdžio informaciją apie ugdymo(si) pasiekimus ir pažangą, siekti, kad vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimas sukurtų sąlygas vaikui sėkmingai augti, tobulėti, bręsti.

6. Vertinimo paskirtis:

6.1. pažinti kiekvieną vaiką, atpažinti jo pasiekimus įvairiose ugdymosi srityse, stebėti, ko ir kaip vaikas mokosi, ko išmoko, paremti ugdymą(si);

6.2. numatyti, kaip ugdymas bus personalizuojamas, ir nustatyti, ar vaikų ugdymo organizavimas yra veiksmingas, priimti pagrįstus sprendimus ugdymui tobulinti;

6.3. padėti pastebėti konkrečius vaiko ypatumus (aukštas mokymosi potencialas, specifiniai ugdymosi, kalbos ir kalbėjimo sutrikimai ir pan.) ir nustatyti papildomų švietimo pagalbos paslaugų poreikį, kurių negali suteikti tėvai (globėjai);

6.4. pagrįstai ir tikslingai planuoti ugdymą, panaudojant informaciją apie vaiko pasiekimus ir daromą pažangą, dirbant su šeima ir kitais ugdymo proceso dalyviais;

6.5. stebėti ir tobulinti ugdymo procesą, teikiant objektyvią informaciją apie vaiko ar vaikų grupės ugdymąsi kitiems specialistams ir įstaigos administracijai.

7. Vertinimo nuostatos:

7.1. pereinama nuo visiems vaikams taikomos prie personalizuotos (suasmenintos) vertinimo kultūros. Vertinami konkretaus vaiko pasiekimai ir jo daroma pažanga, lyginant ankstesnius vaiko pasiekimus su dabartiniais;

7.2. kompetencijos atsiskleidžia per veiklą, o jų vertinimas grindžiamas ilgalaikiu vaiko stebėjimu ir informacijos iš įvairių šaltinių ir įvairiais būdais (vertinimo metodais) kaupimu, apibendrinimu;

7.3. parenkami tokie vertinimo metodai, kurie sudaro sąlygas vaikams pažįstamuose kontekstuose pademonstruoti savo pasiekimus. Vaiko pasiekimai vertinami naudojantis Programoje įvardytais pasiekimais;

7.4. daugiausia dėmesio kreipiama į vaiko kalbos raidą;

7.5. vertinimo procese dalyvauja vaikas. Jis mokosi reflektuoti, įsivertinti mokymąsi su pedagogu, bendraamžiais, tėvais (globėjais) aptardamas, kas jam sekasi, o kur ir kokių pastangų reikėtų daugiau.

III SKYRIUS VERTINIMO CIKLAS

8. Vertinimo ciklą sudaro šie etapai:

8.1. mokinio pažinimas (informacijos apie mokinį stebėjimas, analizavimas, fiksavimas);

8.2. vertinimo planavimas (numatomi, pagal poreikį koreguojami ugdymo tikslai, uždaviniai, turinys, vertinimo metodai);

8.3. duomenų dokumentavimas (sukauptų vertinimo duomenų panaudojimas);

8.4. informavimas apie ugdymosi pasiekimus (dalijimasis informacija apie mokinio pasiekimus, daromą pažangą su tėvais (globėjais, rūpintojais), administracija, švietimo pagalbos specialistais).

IV SKYRIUS MOKINIO UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ VERTINIMAS

9. Vertinimo būdai (klasifikuojama pagal vertinimo bei įvertinimo pobūdį):

9.1. Formuojamasis vertinimas – vertinimas individualiai pažangai skatinti, stebėti, kuris vyksta nuolat stebint, susidarant nuomonę, kalbantis su vaiku, diskutuojant, analizuojant. Vertinimas fiksuojamas ar nefiksuojamas pagal mokytojo asmeninį poreikį mokytojo pasirinktoje formoje. Vaiko pasiekimai vertinami trimis lygiais – iki pagrindinio, pagrindinis, virš pagrindinio. Tai sukauptos informacijos apie mokinio ugdymo(si) pažangą ir pasiekimus fiksavimas raidiniais inicialais pagal lygių požymius pasiekimų srityse.

9.2. Apibendrinamasis vertinimas – baigus priešmokyklinio ugdymo programą, atliekamas galutinis vaiko pasiekimų vertinimas ir, pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintą formą, parengiama rekomendacija, kurią aptarus su tėvais (globėjais, rūpintojais) pasirašo priešmokyklinio ugdymo mokytojas ir patvirtina Mokyklos direktorius. Rekomendacija pateikiama mokyklai, vykdančiai priešmokyklinio ugdymo ar pradinio ugdymo programą, į kurią išvyksta mokinys.

10. Vaikų pasiekimų vertinimo dažnumas:

10.1. vaiko pasiekimai vertinami du kartus per metus: pirmasis vertinimas – iki rugsėjo 30 d., antrasis vertinimas – iki gegužės 25 d.; vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimai vertinami kartu su švietimo pagalbos specialistu (-ais), dirbusiu (-iais) su vaiku;

10.2. atsižvelgdamas į priešmokyklinio ugdymo programą, mokytojas apibendrina vaikų pasiekimus praėjus pirmam pusmečiui; jeigu iškyla poreikis, numatomos pagalbos priemonės, padėsiančios gerinti vaiko pasiekimus;

10.3. vaikui vėliau pradėjus lankyti priešmokyklinio ugdymo grupę, jo pasiekimai, gebėjimai įvertinami per 4 savaites nuo atvykimo į Mokyklą pradžios.

11. Priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi rezultatai – asmens savybių, vertybinių nuostatų ir kompetencijų ugdymosi pasiekimai.

12. Informacija apie vaiko individualią pažangą kaupiama vaiko individualios pažangos ir pasiekimų aplankuose (kaupiami vaiko darbai). Vaiko individuali pažanga fiksuojama elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“ (<http://musudarzelis.lt/>) (toliau – elektroninis dienynas) naudojant pasiekimų lygių požymių lentelę, kurioje aprašomos ugdymosi sritys ir galimi vaiko ugdymosi pasiekimai. Nurodoma ugdoma kompetencija ir konkretūs pasiekimai bei ugdymo sritys.

13. Vaiko pasiekimų vertinimas pagal septynių kompetencijų ugdymo(si) pasiekimus, kurie aprašomi pasiekimų lygių požymiais (iki pagrindinio, pagrindinis, virš pagrindinio) pagal šešias ugdymo(si) sritis:

13.1. Ugdymo(si) sritys: gamtamokslinis ugdymas, kalbinis ugdymas, matematinis ugdymas, meninis ugdymas, sveikatos ir fizinis ugdymas, visuomeninis ugdymas.

13.2. Kompetencijos: komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos. Visos kompetencijos yra vienodai svarbios.

14. Elektroniniame dienyne vaiko pasiekimų aprašas konfidencialus – jį mato tik vaiko tėvai (globėjai, rūpintojai), įstaigos vadovai ir ugdymo procese dalyvaujantys mokytojai, švietimo pagalbos specialistai.

15. Vaiko ugdymo(si) pažangos vertinimą atlieka mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, tėvai (globėjai/rūpintojai):

15.1.1. vaikai įsivertina savo pokyčius (ką aš galiu? kiek aš paugau?) grupėje pasirinkta žaisminga forma;

15.1.2. mokytojai vertina individualią ugdytinių pažangą nuolat, kaupiant kiekvieno vaiko pasiekimų aplanką, pasiekti vaiko gebėjimai aprašomi du kartus per metus elektroniniame dienyne (žr. Aprašo 10 p.);

15.1.3. švietimo pagalbos specialistai atlieka vaiko vertinimą kartu su grupės mokytoju, Vaiko gerovės komisija (toliau – VKG), pagal poreikį su Kretingos rajono švietimo centro pedagoginės psichologinės pagalbos skyriaus specialistais;

15.1.4. tėvai (globėjai, rūpintojai) vaiko ūgtį vertina nuolat gaudami individualią informaciją iš vaiko ugdyme(si) dalyvaujančių pedagogų.

16. Vaiko pasiekimų vertinimo metodai: vaiko stebėjimas natūralioje kasdieninėje veikloje, saviraiškos priemonės, vaiko veiklos ir kūrybinės raiškos darbelių analizė (meninės, žodinės kūrybos darbai, pratybos, nuotraukos, vaizdo įrašai), pokalbiai su vaiku ir vaiko tėvais (globėjais, rūpintojais), (kasdieniniai ir individualūs pokalbiai), švietimo pagalbos specialistais, meninio ugdymo mokytojais.

17. Priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pažanga ir pasiekimai fiksuojami „Pasiekimų aplanke“, kurį sudaro: meninės raiškos darbai (dailės darbeliai, žodinė kūryba, užrašytos vaiko mintys), gamtamokslinio, kalbinio, matematinio ir kt. ugdymo užduočių lapai, vaiko elgesio faktų analizė (atskirų situacijų pavyzdžiai), nuotraukos, vaiko įsivertinimas (vaikas skatinamas įsivertinti, siekiant formuoti supratimą apie jo paties ugdymąsi).

18. „Pasiekimų aplanke“ gražinamas vaikui, kai jis baigia priešmokyklinio ugdymo programą ar išvyksta Mokyklos.

V SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ VERTINIMAS

19. Švietimo pagalbos specialistai vertina specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų daromą pažangą nuolat, vaikų gebėjimai įvertinami ir aptariami du kartus per metus:

19.1. pirminis įvertinimas vyksta praėjus keturioms savaitėms nuo mokslo metų pradžios, jo paskirtis – fiksuoti vaiko pasiekimus, individualius ypatumus ir numatyti jo ugdymo kryptį (tikslus ir uždavinius), ugdymo individualizavimo ir paramos vaikui formas;

19.2. tarpinis vertinimas atliekamas sausio mėnesį, jo paskirtis – įvertinti vaiko pasiekimų ir pažangos lygį, pasiektą per pusmetį;

19.3. antrasis įvertinimas vyksta gegužės mėn., jo paskirtis – įvertinti ir apibendrinti vaiko pasiekimų ir pažangos lygį, pasiektą per antrą pusmetį, mokslo metus;

19.4. sausio ir gegužės mėnesį švietimo pagalbos specialistai pateikia vertinimo ataskaitas Mokyklos VKG;

19.5. baigus priešmokyklinio ugdymo programą, švietimo pagalbos specialistai kartu su priešmokyklinio ugdymo mokytoju atlieka galutinį vaiko pasiekimų vertinimą ir teikia informaciją Rekomendacijos rengimui.

20. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko pasiekimų vertinimas ruošiantis pirminiam ar pakartotiniam vertinimui Kretingos rajono švietimo centro pedagoginės psichologinės pagalbos skyriuje ar kitoje pedagoginės psichologinės pagalbos tarnyboje išsamiai aprašomas pagal nustatytą formą ir aptariamas Mokyklos VKG ir individualiai su tėvais (globėjais, rūpintojais).

VI SKYRIUS

INFORMAVIMAS APIE VAIKO PASIEKIMUS IR PAŽANGĄ

21. Vertinimo rezultatai aptariami individualiuose pokalbiuose su ugdytinių tėvais (globėjais/rūpintojais), mokytojų susirinkimuose, Metodinės tarybos, Mokytojų tarybos ir VKG posėdžiuose.

22. Informaciją apie pasiekimų vertinimą mokytojas pateikia elektroniniame dienyne.

23. Tėvams (globėjams, rūpintojams) nuolat teikiama individuali informacija (pokalbyje apie vaiko pasiekimus gali dalyvauti ir vaikas): supažindinant su vaiko darbais, mokytojo įvertinimu,

pastebėjimais, kasdienių pokalbių metu, supažindinant su vaiko ugdymo(si) pasiekimų aprašu 2 kartus per mokslo metus (spalio ir gegužės mėnesiais).

VII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ IR ĮGALIOJIMAI

24. Už vaiko pasiekimų ir individualios pažangos vertinimą atsakingas grupės mokytojas, švietimo pagalbos specialistai.

25. Vaiko pasiekimų aplankai saugomi grupėje. Vertinimo informacija yra konfidenciali.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Aprašu vadovaujasi Mokyklos mokytojai, švietimo pagalbos specialistai.

27. Aprašas gali būti keičiamas, papildomas pasikeitus teisės aktams, atsižvelgiant į Mokyklos ugdymo proceso pokyčius bei Mokyklos bendruomenės iniciatyva. Pakeitimai derinami pagal poreikį su Metodine taryba, Mokytojų taryba.

28. Aprašas skelbiamas Mokyklos internetinėje svetainėje.
